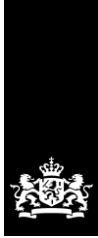




Zorginstituut Nederland

**Advies release
iWmo en iJw 2.3 (2019)**

25 mei 2018



1. Inleiding

Algemeen

In navolging van de opdracht van de VNG, de door Stuurgroep i-Sociaal Domein vastgestelde kaders en het releasebeleid van het Zorginstituut wordt door het Zorginstituut jaarlijks een onderhoudsrelease uitgebracht van iWmo en iJw. Een release bestaat uit een review en mogelijke aanpassing van de standaarden op grond van:

- Wijzigingen wet- en regelgeving
- Optimalisatie
- Technische verbeteringen
- Innovatie gegevensuitwisseling

Voor het bepalen en afstemmen van de wijzigingen zijn referentiegroepen georganiseerd met betrokken partijen. Dit document beschrijft de voorgestelde aanscherpingen en optimalisaties en de daaruit mogelijk voorkomende wijzigingen vanuit de referentiegroepen.

De berichten JW321 en JW322, die voor declaratie van DBC's geleverd in 2017 of eerder worden gebruikt, zijn buiten scope.

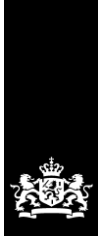
Het advies over de inhoud van de nieuwe release wordt conform governance voorgelegd aan de Stuurgroep i-Sociaal Domein ter goedkeuring.

In januari van dit jaar heeft Stuurgroep i-Sociaal Domein ingestemd met de door het Zorginstituut opgestelde [kadernotitie](#)¹, voorzien van uitgangspunten rondom inhoud, richting en proces. Bij de bespreking van de kadernotitie is door de Stuurgroep i-Sociaal Domein de wens uitgesproken om te werken naar een 'rustige release'.

Er is afgesproken dat het Zorginstituut het proces ter voorbereiding op een nieuwe release doorloopt en in mei de hoofdlijnen hiervan terugkoppelt aan de Stuurgroep. Inmiddels zijn de referentiegroepen achter de rug. In dit adviesrapport wordt u op de hoogte gebracht van de uitkomsten van de referentiegroepen en de daaruit volgende hoofdlijnen voor de nieuwe release 2019.

Leeswijzer

¹ <https://www.istandaarden.nl/ibieb/kadernotitie-iwmo-2019-en-ijw-2019>



In hoofdstuk 2 wordt verslag gedaan van de referentiegroepen. Hoofdstuk 3 brengt de hoofdlijnen in beeld. In hoofdstuk 4 worden de hoofdlijnen vergeleken met de kadernotitie zoals in januari 2018 is vastgesteld. In hoofdstuk 5 worden een voorstel voor implementatie gegeven. In hoofdstuk 6 gaan wij in op de vraag van de Stuurgroep om het releaseproces structureel te versnellen. Dit advies eindigt met hoofdstuk 7, waarin de Stuurgroep om een besluit wordt gevraagd.

Als bijlagen zijn opgenomen:

- De deelnemers van referentiegroepen (bijlage 1)
- De resultaten van de prioritering in de functionele referentiegroep (bijlage 2)
- Een overzicht van de wijzigingsvoorstellen die uitgewerkt worden naar conceptspecificaties (bijlage 3)
- Toelichting Releasebeleid en overwegingen releasedatum (bijlage 4)



2. Functionele referentiegroepen

Deelnemers

De functionele referentiegroepen hebben op 8 maart en 20 maart 2018 plaatsgevonden. Er was een evenwichtige verdeling tussen gemeenten en aanbieders. Ook de VNG, het Inlichtingenbureau, Vecozo en een aantal brancheorganisaties waren vertegenwoordigd. Daarnaast waren ook gedelegeerde vertegenwoordigers van de softwareleveranciers aanwezig. In bijlage 1 staan de deelnemende organisaties die zich hadden aangemeld voor de referentiegroepen.

Programma

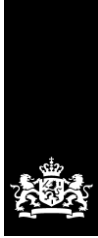
Ter voorbereiding hebben de deelnemers voor de bijeenkomsten een uitgebreide notitie ontvangen waarin diverse issues en mogelijke wijzigingsvoorstellen door het Zorginstituut al waren uitgewerkt. Deze waren als volgt gecategoriseerd:

1. Regieberichten
2. Declareren en Factureren
3. Beoordelen
4. Toewijzen
5. Aanvullend Bericht / Ongestructureerde gegevensuitwisseling

Deze issues en mogelijke wijzigingsvoorstellen zijn afkomstig uit suggesties vanuit gemeenten, aanbieders, softwareleveranciers en het programma i-Sociaal Domein, de Kwaliteitsimpuls (halfjaaragenda iWmo en iJw 2017), de concept-werkagenda van het Ketenbureau in oprichting en analyses en interne ontwerprichtlijnen van het Zorginstituut.

Tijdens de referentiegroepen zijn de deelnemers in groepjes met elkaar in gesprek gegaan over de business-case, urgentie en impact (veranderopgave voor de keten) van elk issue en wijzigingsvoorstel. Daarnaast zijn plenair diverse onderwerpen besproken. De gehanteerde voorbereiding en gekozen werkvorm, waarin het 'professionele gesprek met elkaar' centraal stond, heeft volgens de deelnemers bijgedragen aan transparantie in proces, een goede inhoudelijke analyse, wederzijds begrip voor elkaars standpunt en gedragen beeld van de kenmerken en karakteristiek van de release 2.3.

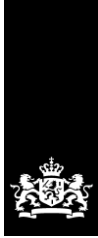
De deelnemers van de referentiegroep hebben elk issue en wijzigingsvoorstel gecategoriseerd langs de aspecten *urgentie* en *impact* (veranderopgave voor de keten). In bijlage 2 is een



Zorginstituut Nederland

overzicht opgenomen van het resultaat van deze categorisering.

Voor een uitgebreider beeld van de referentiegroepen, kunt u de verslagen van de referentiegroepen raadplegen op www.istandaarden.nl.



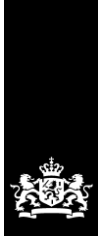
3. Hoofdpijnen release

Inleiding

Tijdens de functionele referentiegroepen is gebleken dat bij zowel gemeenten als aanbieders een grote behoefte aanwezig is om te komen tot nadere aanscherping van bestaande standaarden en met name het bedoelde gebruik ervan. Ook wordt de noodzaak gevoeld om een 'volgende stap' te zetten in de ontwikkeling van nieuwe veldnormen rond administratieve processen en de ondersteuning door standaarden hiervan. Bij vrijwel alle deelnemers is er bereidheid om, mits een zorgvuldig totstandkomingproces is gevolgd en een zorgvuldig implementatieproces is vormgegeven, deze nieuwe veldnormen te omarmen in hun eigen bedrijfsvoering. Dit kan namelijk tot gevolg hebben dat zelf ontwikkelde administratieprotocollen moeten worden herzien.

Door de deelnemers van de referentiegroepen wordt de aanwezigheid van een 'gezaghebbend' platform met een actuele werkagenda gemist. Het programma i-Sociaal Domein heeft zijn oorspronkelijke opdracht, die gebaseerd is op de knelpunten zoals die eind 2015 werden ervaren, nagenoeg voltooid. Het veld kijkt uit naar de komst van het Ketenbureau, die met een actuele werkagenda de beweging naar de 'volgende stap' begeleidt.

De voorgenomen release 2.3 kenmerkt zich als een verduidelijkingsrelease. De beoogde wijzigingen dragen bij aan eenduidiger toepassing van de standaarden (minder verscheidenheid) en betere ondersteuning van het bedoelde gebruik. Op het eerste gezicht lijkt het karakter van een 'verduidelijkingsrelease' misschien niet al te vooruitstrevend, maar met het 'verduidelijken' wordt volgens de deelnemers van de functionele referentiegroepen ingegaan op breed gevoelde en urgente behoefte, waarmee voor alle gemeenten en aanbieders ('groot en klein') *substantiële vermindering van administratieve last* en (vooral) ergernis wordt bereikt. De *impact* (veranderopgave voor de keten) is *gemiddeld* (er zijn bijvoorbeeld geen nieuwe berichttypen voorzien, maar er dient wel rekening gehouden te worden met contractafspraken tussen gemeenten en aanbieders), waardoor de release 2.3 past in de door de Stuurgroep i-Sociaal Domein verlangde 'rustige release'. Naast functionele wijzigingen wordt de release ook benut om een aantal technische verbeteringen en kwaliteitsslagen door te voeren.



Zoals hierboven al beschreven, is er toenemende behoefte aan de volgende stap. Naar verwachting zal op korte termijn het Ketenbureau operationeel zijn. Met een actuele werkagenda zal het ontwikkelen van nieuwe veldnormen een grote impuls krijgen. De ondersteuning hiervan met standaarden is een logische vervolgstap.

Op basis van de resultaten van de referentiegroep en de geïnventariseerde wijzigingsstrategieën in het bijzonder, is voorliggend advies gebaseerd. Naast de resultaten van de referentiegroep heeft het Zorginstituut daarbij rekening gehouden met de kadernotitie van de Stuurgroep i-Sociaal Domein, de haalbaarheid om tot eenduidige en breed gedragen specificaties te komen, wetgeving (de AVG), integratie met andere standaarden in de zorg (toepassing van interne ontwerprichtlijnen van het Zorginstituut) en de ontwikkeling van de werkagenda en activiteiten van het Ketenbureau.

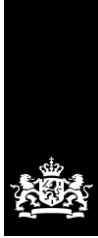
Hieronder wordt de hoofdlijn weergegeven die uit de functionele referentiegroep naar voren is gekomen. **In bijlage 3 is een overzicht opgenomen van de concrete concept-wijzigingsverzoeken ('RFC's') die worden uitgewerkt naar concept-specificaties.**

3.1 Regieberichten

Door de opname in de standaarden van a-specifiek toewijzen in release 2.2 is een nieuwe gebruikssituatie ontstaan in de wijze waarop regieberichten kunnen worden gebruikt. Er is behoefte om het gebruik van de regieberichten bij a-specifiek toewijzen te verduidelijken. Deze werkwijze wordt meegenomen in de release 2.3, evenals het niet meer hoeven uit te wisselen van de omvang van de zorg of ondersteuning bij de start van de zorg.

Het oorspronkelijk bedoelde gebruik van regieberichten is om *procesinformatie* uit te wisselen. Aanbieders kunnen via regieberichten aan de gemeente laten weten dat de zorg gestart is of gestopt is. Met deze regieberichten kunnen bijvoorbeeld gemeentelijke wijkteams in hun regiesysteem het dossier actueel houden.

Het Programma i-Sociaal Domein heeft eerder het standpunt ingenomen dat rechtmatigheid met de zogenaamde rechtmatigheidsberichten (Toewijzing en Declaratie/Facturatie) afdoende wordt ondersteund. Desondanks, zo blijkt uit de referentiegroepen, worden in de praktijk door diverse gemeenten regieberichten ook ingezet voor rechtmatigheidsdoeleinden. Hierbij wordt bijvoorbeeld het kunnen declareren of factureren afhankelijk gemaakt van het ontvangen van regieberichten. Dit maakt het verduidelijken van het oorspronkelijk bedoelde gebruik van regieberichten in de standaarden (en daarmee het formaliseren ervan) complex en impactvol.



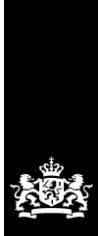
Een andere ontwikkeling is dat sommige gemeenten experimenteren met het genereren van wachttijdinformatie en daarvoor regieberichten gebruiken. In een werkgroep met gemeenten en aanbieders is begin dit jaar hierover intensief gesproken. Geconcludeerd is dat het komen tot eenduidige definities over wat (bijvoorbeeld) een 'start van de zorg' inhoudt, een voorwaarde is om verder te standaardiseren. Tegelijkertijd hebben gemeenten aangegeven op dit moment voor het experimenteren met het genereren van wachttijdinformatie voldoende uit de voeten te kunnen met de bestaande standaarden.

Het Zorginstituut stelt vast dat in 'het veld' het gebruik van regieberichten in de volle breedte nog niet zover is dat er sprake is van een gedragen veldnorm die vervolgens ondergebracht kan worden in de standaarden. Het nu formaliseren van het oorspronkelijk bedoelde gebruik van regieberichten zal, door de inmiddels ontwikkelde praktijk rond het gebruik van regieberichten in rechtmatigheidsprocessen, leiden tot substantiele aanpassingen in lopende contractafspraken tussen gemeenten en aanbieders. Het mogelijke heroverwegen van de functie van regieberichten en het uitwerken hiervan vraagt ontwikkel- en implementatietijd, zowel voor wat betreft techniek als proces en contractafspraken. Dit past niet in het beoogde karakter van een 'rustige release'.

Tegelijkertijd wordt door de referentiegroep de urgentie gevoeld om te komen tot duidelijke, onomstreden en afdwingbare afspraken (zie ook de categorisering in bijlage 2). Er is daarom behoefte aan een *nieuwe* vormgeving van de afspraken en specificaties van regieberichten. Hierbij moet een balans gevonden worden tussen landelijke afspraken, lokale ruimte en het terugdringen van (soms al bestaand) onbedoeld gebruik. Aansluitend dienen de specificaties duidelijker te worden uitgewerkt voor de landelijke afspraken, zodat in ieder geval gewerkt wordt met standaardgegevenselementen en een set gezamenlijke bedrijfsregels. Ook het corrigeren van regieberichten langs elektronische weg dient nader te worden onderzocht. Het opnieuw vormgeven van de afspraken en specificaties van regieberichten is onderdeel van de werkagenda van het Ketenbureau. Het Zorginstituut trekt daarbij samen met het Ketenbureau op.

3.2 Declareren en Factureren

In de huidige release (2.2) zijn de Declaratie en Facturatieberichten geïntegreerd in de iWmo/iJw-standaarden. Zowel in de voorbereiding in werkgroepen als tijdens de



referentiegroepen zelf is grote behoefte gebleken aan meer verduidelijking, integratie en harmonisatie. Hoewel niet op alle facetten sprake is van eenduidige richting en breed draagvlak, zijn waardevolle verbeteringen aan te brengen in de huidige release².

Overigens is tijdens de bijeenkomsten een duidelijke beweging naar afbouw van het declaratiebericht niet gebleken. Zowel gemeenten als aanbieders verschillen onderling van mening over de wenselijkheid hiervan.

3.3 Aanvullend Bericht / Ongestructureerde gegevensuitwisseling

Het onderwerp 'Aanvullend Bericht' (of breder: 'Ongestructureerde gegevensuitwisseling') is in het voorgaande jaar (in het kader van de release 2.2) ook aan de orde geweest. In de Kadernotitie voor de release 2019 is aangekondigd dat, vanwege het in het veld nog steeds aanwezig zijn van aanvullende behoeften, in de referentiegroepen in aanloop naar de release 2019 dit onderwerp opnieuw aan de orde zal komen.

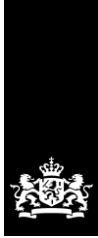
In de referentiegroepen is duidelijk geworden dat er *enerzijds* behoefte is aan een faciliteit om in brede zin 'veilig' informatie in het sociaal domein te kunnen uitwisselen. Het beste laat deze behoefte zich vergelijken met een vraag om een centraal beschikbaar gestelde 'veilig-mailen'-voorziening. De referentiegroep is van mening dat het verkennen, ontwikkelen en realiseren van een dergelijke faciliteit niet thuishoort in de referentiegroepen en standaarden iWmo/iJw.

Anderzijds is er behoefte aan het op beperkt niveau uitwisselen van commentaar, toelichting en contactgegevens tussen met name financiële afdelingen van gemeenten en aanbieders. Hierdoor zou het veelvuldig moeten nabellen of het met veel moeite achterhalen van de juiste contactgegevens bij 'de andere kant' verminderd kunnen worden.

Met betrekking tot het eventueel uitwisselen van contactgegevens moet rekening gehouden worden met de AVG (waarin het uitwisselen van persoonsgegevens wordt gereguleerd).

In zijn algemeenheid past het ondersteunen van ongestructureerde gegevensuitwisseling niet in het uitgangspunt om in standaarden zoveel mogelijk *gestructureerde* informatie uit te wisselen. Bovendien zal naar inschatting van de referentiegroep het geschetste probleem door betere contractuitwerkingen verminderen.

² In bijlage 3 is een overzicht opgenomen van de wijzigingsvoorstellen die in voorbereiding zijn.



De VNG heeft voorgesteld een Pilotstarter te initiëren om deze brede behoefte nader te verkennen, waarbij zorgaanbieders, gemeenten, softwareleveranciers, Zorginstituut en de ketenpartners zullen deelnemen.

3.4 Beoordelen en Toewijzen

Naast de specifieke verbetervoorstellen rond declareren en factureren, die voor een belangrijk deel bedoeld zijn om te verduidelijken en verder te integreren, is er ook behoefte aan een kwaliteitsslag rond de processen 'beoordelen' en 'toewijzen'.

De hieruit volgende verbetervoorstellen komen voort uit de referentiegroepen maar ook vanuit de interne ontwerprichtlijnen voor iStandaarden die door het Zorginstituut worden ontwikkeld (waarin onder andere de samenhang met iWlz en iPGB wordt bewaakt). Het betreffen de volgende verbeteringen:

- Verduidelijking van de *beschrijving van het doel* van het Verzoek om Toewijzingsbericht en de betekenis voor het proces.
- Verduidelijking van de *werkwijze* voor het doorgeven van wijzigingen in de cliëntsituatie van aanbieder aan gemeente, binnen een zorgtraject waarvoor een toewijzing is afgegeven.
- Opstellen van een beschrijving over het wijzigen van een toewijzing en het gebruik van "reden wijziging".

3.5 Overige wijzigingen

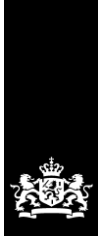
Door het programma i-Sociaal Domein zijn diverse verbetervoorstellen aangedragen. Een deel daarvan zijn ondergebracht in bovenstaande onderwerpen. De volgende punten worden hierbij apart genoemd:

AVG-gevolgen

Het gebruik van (bijzondere) persoonsgegevens in de standaarden voldoet mogelijk niet aan de AVG-regels. In dit verband zijn expliciet genoemd:

- Verzoek om Toewijzing: element NaamVerwijzer
- Toewijzing: klasse Grondslagen
- Identificerende gegevens in berichten, naast het BSN

Op z'n minst dient ervoor gezorgd te worden dat de keten bij het gebruik van de standaarden niet 'gedwongen' wordt om (door het bijvoorbeeld het gebruik van *verplichte* velden) op



onrechtmatige wijze gegevens uit te wisselen. Naast het optioneel maken van deze velden kan in de bedrijfsregels gewezen worden op het in overeenstemming handelen met de AVG door verwerkende partijen.

Sommige gegevens worden door gemeenten op dit moment gebruikt in het primaire proces in het kader van rechtmatigheid. In de referentiegroep is gesproken over de mate waarin de standaarden mogelijke onrechtmatige gegevensuitwisseling bij voorbaat moet tegengaan door het *schrappen* van velden. Een dergelijke aanpassing dient naar de mening van de referentiegroep onderbouwd te worden door robuust en onomstreden juridisch advies.

Het Zorginstituut doet op dit moment onderzoek of inderdaad sprake is van niet-conformiteit met de AVG en hoe met aanpassingen in de specificaties hierin tegemoet gekomen kan worden. Eén en ander als onderdeel van een generiek domeinoverstijgend standpunt dat het Zorginstituut formuleert over de AVG en de doorwerking ervan in de standaarden. Daarbij is het van belang te benadrukken dat het Zorginstituut zelf geen gegevensverwerkende partij is, maar dat wel de standaarden (en daarmee de voorwaarden) beheert waarbinnen gegevensuitwisseling dient plaats te vinden.

Wmo-bericht Verzoek om Toewijzing

In de referentiegroepen is gebleken dat steeds meer gemeenten van dit bericht gebruik maken, bijvoorbeeld in de situatie dat cliënten met een beschikking zelf één van de gecontracteerde aanbieders mag kiezen. Om die reden is er op dit moment geen reden om dit bericht te laten vervallen.

Elementair toewijzen: alleen de nieuwe of gewijzigde toewijzing opnemen in het toewijzingsbericht (en niet alle toewijzingen voor de betreffende aanbieder en cliënt)

Zowel de functionele als de technische referentiegroep geeft aan hier op dit moment geen voordelen in te zien (lage urgentie). Bovendien wordt ingeschat dat de impact gemiddeld zal zijn.

Verplichting opnemen om het factuurnummer te vermelden bij betaling (i.s.m. verschillende wijzen om factuur te verwerken richting betaling)

In de voorbereiding van de functionele referentiegroep blijkt geen breed gedeelde behoefte aan deze voorgestelde wijziging. Het Zorginstituut acht daarnaast dit punt te ver buiten de reikwijdte van de standaarden om verder uit werken; deze reikwijdte ziet op dit moment tot en met het reageren op een factuur (en niet op de daaropvolgende betaling).



Mogelijkheid tot opgeven van het contractnummer in het rechtmatigheidsdomein introduceren

De functionele referentiegroep beoordeelt dit voorstel als niet urgent en met gemiddelde impact (veranderopgave voor de keten). Het punt wordt derhalve niet meegenomen in de release 2.3.

Aanduiding van de productcodelijst (o.a. wel/niet landelijk) in de berichten opnemen

Zowel de functionele als de technische referentiegroep geeft aan hier op dit moment geen voordelen in te zien (lage urgentie). Bovendien wordt ingeschat dat de impact gemiddeld zal zijn.

Toewijzingsbericht in de Jeugdwet optimaliseren op het punt van gezagsdragers: welke informatie is relevant en noodzakelijk, en is de inbedding ervan in berichten duidelijk genoeg voor opsteller en lezer?

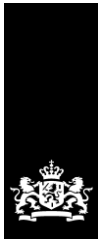
In afwachting van de ontwikkeling rond het woonplaatsbesluit adviseert de referentiegroep tegen de tijd dat hier duidelijkheid over is dit verder uit te werken.

Uitfasering JW321/JW322 per 1/1/19

Hiervoor wordt met Vektis een separaat traject gestart. Uitfasering van JW321/JW322 wordt geen onderdeel van de release 2.3.

Aanpassen UP004 a.d.h.v. woonplaatsbeginsel

Dit betreft een meer accurate tekstuele aanpassing, binnen de 'bedoeling' van de regel. Dit punt wordt derhalve meegenomen in de release 2.3.



4. Hoofdpijnen en releasekader

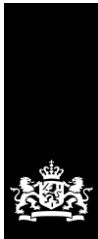
In de Kadernotitie is een aantal uitgangspunten met betrekking tot de release en het releaseproces benoemd. Daarnaast zijn inhoudelijke thema's opgenomen die bij de voorbereiding op de release 2.3 betrokken dienen te worden. Hieronder wordt langs deze uitgangspunten en inhoudelijke thema's verantwoording afgelegd.

Uitgangspunten release

Geen verandering zonder verbetering;	In de referentiegroepen is nadrukkelijk gesproken over de 'urgentie' en 'impact' van wijzigingsvoorstellen. Hierdoor zijn hoofdzaken van bijzaken gescheiden. Zie ook hoofdstuk 2.
Focus op aanscherping van functionele processen;	De release 2.3 zal naar verwachting het karakter van een 'verduidelijkingsrelease' hebben. In diverse processen, met name rond declareren en factureren zal aanscherpingen worden aangebracht in beschrijvingen en (technische) specificaties.
Functionele doorontwikkeling moet bijdragen aan administratieve lastenvermindering	Bij het gesprek over 'urgentie' is dit voortdurend aan de orde geweest. Overigens zal de functionele doorontwikkeling in deze release beperkt zijn. Zie ook hoofdstuk 3 (inleiding).
Technische doorontwikkeling, los van onderhoud, is vooral gericht op het verminderen van de hoeveelheid foutsituaties die om menselijke interventie vragen, en op het vergemakkelijken van kort cyclische implementaties	Deze uitgangspunten komen met name terug rond het inhoudelijke thema 'declareren en factureren' (zie paragraaf 3.2). Met betrekking tot het uitgangspunt over het vergemakkelijken van kort cyclische implementaties bereidt het Zorginstituut een separate notitie voor.

Uitgangspunten releaseproces

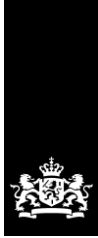
Actieve bijdrage vertegenwoordiging softwareleveranciers	Aan de functionele referentiegroepen hebben vertegenwoordigers van softwareleveranciers van zowel gemeenten als aanbieders deelgenomen. Daarnaast hebben leveranciers actief deelgenomen aan de bijeenkomsten van de technische referentiegroep.
--	--



Meer nadruk (schriftelijke) input achterban via branches, collega gemeenten of collega aanbieders.	Ongeveer een week voorafgaand aan de bijeenkomsten hebben alle deelnemers van de functionele referentiegroepen uitgebreide documentatie ontvangen met vooranalyses, bespreekpunten en verslaglegging van de voorgaande bijeenkomst. Zij waren hierdoor in staat met hun achterban of sectorgenoten te consulteren. Diverse deelnemers hebben hun waardering uitgesproken over deze wijze van voorbereiden.
Oog houden voor soortgelijke ontwikkelingen	Bij de voorbereiding van de referentiegroepen, maar ook in de uitwerking van de wijzigingsvoorstellen en het opstellen van dit advies, is (voor zover aan de orde) afgestemd met ontwikkelingen bij iWlz en iPgb.
Implementatie in 2019	De uiteindelijke planning en releasestrategie wordt opgesteld na de technische referentiegroepen en in afstemming met ketenpartners en het (Kernteam) Ketenbureau.

Inhoudelijke thema's

Regieberichten	Uitgewerkt in paragraaf 3.1
Nadere uitwerking specifiek toewijzen	Uitgewerkt in paragraaf 3.1
Declareren- en factureren	Uitgewerkt in paragraaf 3.2
Ongestructureerde gegevensuitwisseling	Uitgewerkt in paragraaf 3.3
Woonplaatsbeginsel en gezagsdrager	De voortgang rond de inhoudelijke ontwikkeling hiervan bepaalt het tijdstip om hier uitwerkingen in de standaarden voor te maken.
Hoofd- en onderaannemerschap	Dit thema's is plenair in de referentiegroep besproken. Uitwerking vraagt impact-volle aanpassingen in de specificaties. Bovendien zijn voor het operationaliseren aanpassingen in infrastructuur nodig. Eén en ander vraagt meer onderzoek en betrokkenheid van ketenpartijen.
Retoursystematiek en corrigeren van berichten	Uitgewerkt in paragraaf 3.4



5. Advies release iWmo/iJw 2019

5.1 iWmo 2.3 en iJw 2.3

Er is voldoende aanleiding om een betekenisvolle, maar 'rustige' release te ontwikkelen voor begin 2019. Door middel van verduidelijking en aanscherping van het gebruik van regieberichten en het meer harmoniseren van declaratie- en facturatieberichten worden de iWmo/iJw-standaarden verbeterd. Deelnemers van de functionele referentiegroep geven aan dat de voorgestelde wijzigingen voor hen urgent zijn, maar met een relatief lage impact (gevolgen voor de keten). De beoogde release iWmo/iJw 2019 wordt daarmee een minorrelease: iWmo 2.3 en iJw 2.3.

Grote wijzigingen, zoals nieuwe berichttypen, worden niet voorzien. Het is de verwachting van de deelnemers aan de referentiegroepen en het Zorginstituut dat het Ketenbureau samen met gemeenten en aanbieders het komende jaar vorm en inhoud aan toekomstige ontwikkelingen gaat geven. Het nu definiëren van nieuwe berichten of functionaliteiten die vooral bedoeld zijn om het nog niet optimaal functioneren van de keten³ te corrigeren is dan niet toekomstbestendig.

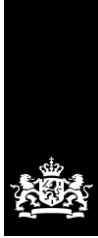
5.2 Implementatiestrategie

De voorgenomen wijzigingen hebben niet alleen invloed op de *berichtsspecificaties*, maar in sterke mate ook op de *bedrijfsregels*. Gemeenten en aanbieders zullen de doorwerking hiervan ervaren in de contract- en procesafspraken. Daarnaast zullen softwareleveranciers zowel de *specificaties* moeten inbouwen in hun gegevensmodel, als de aangepaste *bedrijfsregels* in hun workflow-ondersteuning.

Gezien de impact op de contract- en procesafspraken, stelt het Zorginstituut voor om in de tweede helft van het jaar, samen met het Ketenbureau, informatiebijeenkomsten ('roadshows') te organiseren, waarin gemeenten en aanbieders informatie krijgen over de nieuwe release. In dezelfde bijeenkomsten zal ook worden gesproken over de doorontwikkeling van veldnormen en standaarden.

In bijlage 4 geven wij meer inzicht in het releasebeleid en de overwegingen die spelen bij het opstellen van de implementatiestrategie.

³ Gesproken is over extra berichten om bevestiging van ontvangst te krijgen op een declaratie- of factuurbericht (aanbieders verkeren soms in onzekerheid of hun declaratie of factuur wel is aangekomen)



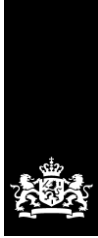
Vanuit zowel de functionele als technische referentiegroepen, maar ook vanuit ketenpartijen is een sterke voorkeur uitgesproken voor een bigbang-scenario, waarin op (maandag) 1 april 2019 zowel gemeenten als aanbieders tegelijkertijd in één keer overgaan. Daarbij wordt als redenen aangeven:

- Passend in ritme waarin de releases 2.1 en 2.2 zijn ingevoerd;
- Geen interferentie met andere 'eindejaars'-activiteiten;
- Rekening houden met 'herindelingsgolf' op 1 januari 2019;
- Voldoende tijd voor het opstellen en implementeren van nieuwe procesafspraken en administratieprotocollen;
- Gemeenten en aanbieders weten van elkaar wanneer men overgaat en worden niet geconfronteerd met situaties waarin de ene gemeente al wel over is met nieuwe procesafspraken en de ander niet.

5.3 Implementatieondersteuning

Het Zorginstituut stelt een aantal ondersteunende modules ter beschikking. Deze helpen softwareleveranciers bij de bouw en implementatie. De modules ondersteunen bij:

- valideren van berichten (via de (decentrale) validatiemodule)
- testen via een simulatie testomgeving (Testvoorziening iStandaarden)
- het behalen van een Groene Vink (Groene Vink module)



6. Versnelling van het ontwikkel-, realisatie- en implementatieproces

De Stuurgroep heeft op 23 januari 2018 aan het Zorginstituut gevraagd een voorstel te doen voor structurele versnelling van het ontwikkel-, realisatie- en implementatieproces van nieuwe releases.

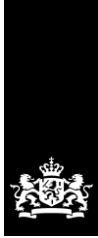
Het Zorginstituut heeft een belangrijke rol bij de ontwikkeling en implementatie van standaarden, maar houdt daarbij, naast het opdrachtgeverschap, rekening met ketenpartijen, gemeenten, aanbieders en softwareleveranciers. Alleen dan ontstaan relevante, gedragen en realiseerbare standaarden.

Bij dit vraagstuk dient dan ook rekening gehouden te worden met alle partijen. Daarbij gaat het niet alleen over de snelheid waarmee specificaties kunnen opgesteld of software kan worden gebouwd, getest en geïmplementeerd. Het gaat ook om de frequentie en de snelheid waarin veranderingen bij gemeenten en aanbieders in de bedrijfsvoering kunnen worden ingepast. Het gebruik van standaarden kent op dit moment een sterke relatie met de wijze van contractering en bekostiging. De snelheid waarmee standaarden veranderen loopt bij voorkeur in de pas met de inkoopcyclus bij gemeenten en de daarmee samenhangende administratieprotocollen. Overigens bestaat binnen het releasebeleid het fenomeen 'revisiereleases'. Dit is een kleine release waarbij kleine aanpassingen worden doorgevoerd in bijvoorbeeld codelijsten. Deze revisiereleases kunnen nu elk kwartaal worden uitgebracht volgens het huidige beleid.

Een eerste mondelinge consultatie door de VNG tijdens een softwareleverancieroverleg op 6 maart leverde terughoudende reacties op. Hierbij werd onder andere verwezen naar het 'absorptievermogen' van gemeenten en aanbieders.

Het Zorginstituut ziet echter in het releaseproces mogelijkheden tot versnelling.

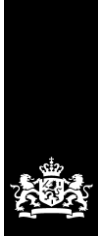
1. Het is waarschijnlijk dat in ieder geval in het (door het Zorginstituut direct beïnvloedbare) proces van de referentiegroepen en het opstellen van specificaties (in het huidige releasebeleid staat hier 3 maanden doorlooptijd voor) door het toepassen van een scrum-aanpak substantiële tijds winst kan worden geboekt. Dit vraagt uiteraard ook intensieve participatie van gemeente, aanbieders en softwareleveranciers.



2. Het is daarnaast mogelijk dat ook de doorlooptijd van het bouwen en testen van softwareaanpassingen (nu typisch 6 maanden) door een andere aanpak kan verkort. Overigens geldt hierbij ook dat tussen verschillende software leveranciers een duidelijk technisch verschil is qua implementatie en derhalve doorlooptijd. Sommige leveranciers stellen een zogenaamde SAAS oplossing beschikbaar aan hun klanten. In dergelijke gevallen wordt éénmalig op Centraal niveau bij de software leverancier de wijzigingen voor al hun klanten doorgevoerd. Er bestaan echter ook software leveranciers met zogenaamde on-premise oplossingen. In dergelijke situaties moet veelal door tussenkomst van of met behulp van technische specialisten van de betreffende leverancier een nieuwe versie van software worden doorgevoerd. Dit kost tijd en resulteert in lange doorlooptijd. Een ander aspect wat hierbij ook geldt is dat sommige software leveranciers met hun applicatie-suite veelal verschillende domeinen ondersteunen in één geïntegreerde oplossing. Leveranciers zijn er derhalve – vanuit kostenbesparingen – niet primair bij gebaat om veel verschillende versies van hun software aan de markt beschikbaar te stellen, aangezien voor alle versies wederom een grote hoeveelheid werk aan regressietesten moet plaatsvinden.

3. De mate waarin gemeenten en aanbieders sneller nieuwe standaarden kunnen absorberen moet nog worden onderzocht.

Het Zorginstituut werkt de komende periode, samen met betrokken partijen en in afstemming met het Ketenbureau, een voorstel hiervoor uit.



Zorginstituut Nederland

7. Gevraagd besluit en vervolg

Zorginstituut Nederland vraagt de Stuurgroep in te stemmen met de voorliggende functionele hoofdlijnen voor iWmo/iJw 2.3 en de implementatiestrategie.



BIJLAGE 1: Deelnemers referentiegroepen

In de tabel ziet u welke organisaties zijn uitgenodigd en aanwezig waren tijdens (één van de) functionele en technische referentiegroepen.

Belangrijk om hierbij te vermelden is dat een groot aantal gemeenten, aanbieders en softwareleveranciers dat niet aanwezig kon zijn, in veel gevallen schriftelijk heeft gereageerd op de thema's en wijzigingsvoorstellen.

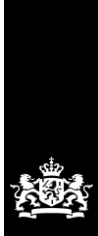
Functionele referentiegroepen

Gemeenten

Amsterdam
Apeldoorn
Den Haag
Heerenveen
Inkoop Jeugdhulp Zeeland
Jeugd Foodvalley
Leeuwarden
Nijmegen
Noordenveld
Noordoostpolder
Regio Eindhoven
Rotterdam
Steenwijkerland
Tilburg
Utrecht
Venray

Zorgaanbieders

Accare
Aveleijn
Axion Continu
Cordaan
de Jeugdgezinbeschermers
Emergis



Zorginstituut Nederland

GGZ Drenthe
HVO Querido
Joost Zorgt B.V. (afgevaardigde van BTN)
Leger des Heils
Lelie Zorggroep
Pameijer
Wij30 (regio Utrecht)
Youke

Gecertificeerde instellingen

Leger des Heils Reclassering & Jeugdbescherming
WSG

Branches

Federatie Opvang
GGZ Nederland
Jeugdzorg Nederland
VNG Realisatie
Ketenpartijen

Ketenpartijen

Afvaardiging gemeentelijke leveranciers
Afvaardiging OIZ
CAK
IB
Vecozo
Vektis Streams

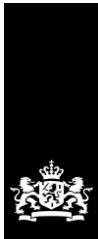
Technische referentiegroepen

Accare
Centric
Chipsoft
Cormel IT
Curasoft
DeHeerSoftware



Zorginstituut Nederland

eCare
Gemeente Amsterdam
Gemeente Leeuwarden
GGZ Nederland
Horlings & Eerbeek
Infomedics
KING
Medicore
Nedap
Nedercare
Nexus Nederland
Pink Roccade
PinkRoccade
Qurentis
Simac Healthcare
SodaConsulkt
Stichting Inlichtingen Bureau
Stipter
Time FF
Topicus
TTS Technology to serve
Unit 4
VECOZO
Vektis Streams
VNG
Wigo4IT
Zorginstituut Nederland
Zorglokaal
Zorgned



BIJLAGE 2: Resultaat categorisering functionele referentiegroepen

De deelnemers van de functionele referentiegroep hebben elk issue en wijzigingsvoorstel gecategoriseerd in de volgende *wijzigingsstrategieën*:

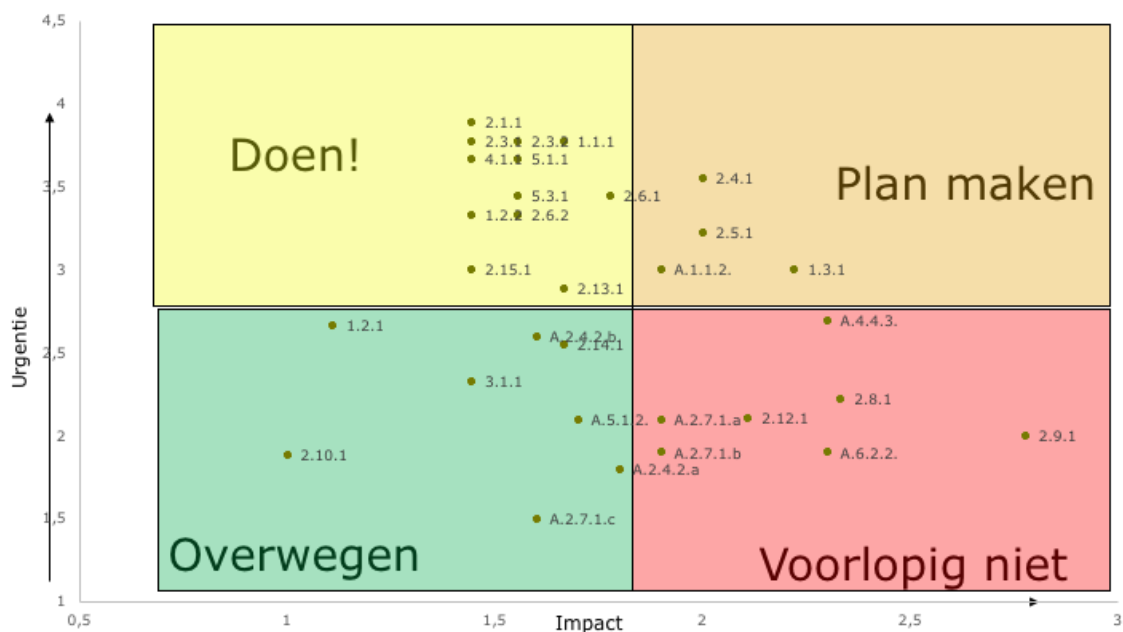
Overwegen: Dit zijn verbeteringen met een relatief lage urgentie maar ook met een lage impact⁴

Doen!: Dit zijn verbeteringen met een relatief hoge urgentie maar met een lage impact

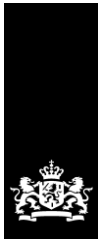
Plan maken: Dit zijn verbeteringen met een relatief hoge urgentie maar ook met een hoge impact

Voorlopig niet: Dit zijn verbeteringen met een relatief lage urgentie maar met een hoge impact

Dit heeft geleid tot het volgende beeld:

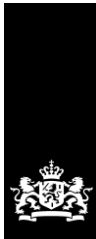


⁴ Impact is hierbij gedefinieerd als: Veranderopgave voor de keten



Strategie: Overwegen

1.2.1	De aanbieder hoeft niet meer de omvang van de zorg of ondersteuning mee te geven bij de melding dat de ondersteuning gestart is.
2.10.1	verwijzingen naar toeslagen (bijvoorbeeld in invulinstructies) verwijderen indien deze tot verwarring leiden.
2.14.1	regels aanpassen zodat het voor een zorgaanbieder mogelijk is om in een bepaalde declaratie-/factuurperiode geen declaratie/factuur in te dienen.
3.1.1	Aan de berichten een veld toevoegen waarin contactgegevens van de opsteller van het bericht kunnen worden meegegeven
A.2.4.2.a	Is het wenselijk om wijziging 2.4.1 - 'Deels goedkeuren bij factureren afschaffen' (met de genoemde nadelen) ook bij declareren door te voeren? - Scenario a
A.2.4.2.b	Is het wenselijk om wijziging 2.4.1 - 'Deels goedkeuren bij factureren afschaffen' (met de genoemde nadelen) ook bij declareren door te voeren? - Scenario b
A.2.7.1.c	Alles in het volgende factuurbericht versturen.
A.5.1.2.	Doorgeven van wijzigingen in de situatie van de cliënt: Maak een duidelijke procesbeschrijving als aanvulling op het informatiemodel, waarin de bestaande oplossingen worden verwerkt, eventueel als generieke werkwijzen, toegelicht met casuïstiek.

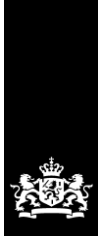


Strategie: Doen!

1.1.1	maak een betere beschrijving van het gebruik van de start- en stopberichten.
1.2.2	in afspraken wordt vastgelegd dat bij specifieke toewijzing (met alleen productcategorie) ook de regieberichten specifiek zijn.
2.1.1	Aparte procesbeschrijvingen opnemen voor Declareren en voor Factureren.
2.13.1	invulinstructie IV063 aanpassen, zodat deze aansluit bij technische regels TR307 en TR308.
2.15.1	de specificaties aanpassen zodat een declaratiebericht kan worden afgekeurd indien een factuurbericht wordt verwacht en vice versa.
2.3.1	tegenstrijdigheden ten aanzien van declareren en factureren in de specificaties wegnemen.
2.3.2	de specificaties ten aanzien van declareren en factureren verduidelijken en eenduidig maken, zodat ze niet (meer) multi-interpretabel zijn.
2.6.1	vastleggen dat een declaratie/factuur altijd op niveau van productcode wordt ingediend.
2.6.2	verduidelijken van de werkwijze om te declareren/factureren bij specifiek toewijzen.
4.1.1	duidelijke beschrijving van het doel van de berichten en de betekenis voor het proces. Daarbij moeten heldere, eenduidige afspraken over het proces worden vastgelegd.
5.1.1	beschrijf een duidelijke werkwijze voor het doorgeven van wijzigingen in de cliëntsituatie van aanbieder aan gemeente, binnen een zorgtraject waarvoor een toewijzing is afgegeven.
5.3.1	geef een heldere, eenduidige beschrijving van hoe moet worden omgegaan met het wijzigen van een toewijzing ; inclusief het gebruik van "reden wijziging" hierbij en de betekenis voor het proces.

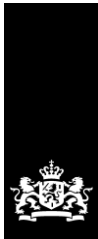
Strategie: Plan maken

1.3.1	Creëer de mogelijkheid voor de aanbieder om via het berichtenverkeer aan de gemeente door te geven dat er na een toewijzing niet gestart wordt met de levering.
2.4.1	deels goedkeuren bij factureren afschaffen.
2.5.1	in de afspraken vastleggen dat alleen goedgekeurde bedragen worden betaald.
A.1.1.2.	Aanscherpen regels rond Start- en Stopberichten. Scenario 2 Middenweg: start- en stopbericht inhoudelijk gelijktrekken (zonder volume) en aantal regels over gebruik toevoegen.



Strategie: Voorlopig niet

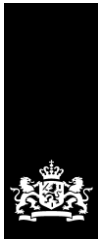
2.12.1	afpraak opnemen in de berichtstandaarden dat bij het indexeren van bedragen in de toewijzing een nieuwe toewijzing dient te worden afgegeven.
2.8.1	aparte berichten voor Declareren en aparte berichten voor Factureren definiëren in de standaarden.
2.9.1	de declaratie- en facturatieberichten in lijn brengen met de andere iWmo en iJw berichten.
A.2.7.1.a	Correcties in aparte creditfactuur versturen. Bijbehorende juiste prestatieregels in volgende factuurbericht versturen.
A.2.7.1.b	Correcties en bijbehorende juiste prestatieregels in aparte (credit)factuur versturen.
A.4.4.3.	Afwijzen Verzoek om Toewijzing door gemeente: Nieuw bericht definiëren specifiek voor deze inhoudelijke terugkoppeling.
A.6.2.2.	Definieer een (extra, geautomatiseerd) retourbericht die de (technische) controles uitvoert (zoals dit ook voor de andere berichten aanwezig is). Dit bericht kan uiterlijk binnen 5 werkdagen worden teruggestuurd met de betekenis: "de declaratie/factuur is in goede orde ontvangen en wordt verder verwerkt".



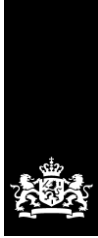
BIJLAGE 3: Overzicht van concept-wijzigingsverzoeken in de technische referentiegroep

In deze bijlage is een overzicht opgenomen van de wijzigingsvoorstellen die uitgewerkt worden naar concept-specificaties.

RFC	Beschrijving	Opmerking
iWJ-RFC-2018-02	Verduidelijken gebruik servicebureaus in berichtenverkeer iWmo en iJw	
iWJ-RFC-2018-03-A	Verduidelijken en eenduidig maken specificaties Declareren en Factureren	Definitieve impact te bepalen na uitwerking conceptspecificaties
iWJ-RFC-2018-03-B	Verduidelijken en eenduidig maken specificaties Declareren en Factureren	Vereenvoudigen, mogelijk mee te nemen in release Q1 2019. Een kleine groep werkt dit de komende weken uit
iWJ-RFC-2018-04	Afschaffen deels goedkeuren prestatieregel bij factureren	
iWJ-RFC-2018-05	Beschrijven dat alleen goedgekeurde factuurregels worden betaald	Definitieve impact te bepalen na uitwerking conceptspecificaties
iWJ-RFC-2018-06	Verduidelijken declareren en factureren in combinatie met specifiek toewijzen	
iWJ-RFC-2018-10	Minimaliseren gegevensset in declaratie- en factuurberichten	
iWJ-RFC-2018-11	Kleine functionele wijzigingen bij declareren en factureren	Definitieve impact te bepalen na uitwerking conceptspecificaties
iWJ-RFC-2018-12	Aanpassen IV063 om aan te sluiten bij TR307 en TR308	
iWJ-RFC-2018-13	Kleine technische aanpassingen	
iWJ-RFC-2018-14	AVG-zaken	
iWJ-RFC-2018-101	Verwijderen omvang uit regieberichten	



iWJ-RFC-2018-102	Verbeteren beschrijving gebruik regieberichten	Definitieve impact te bepalen na uitwerking conceptspecificaties
iWJ-RFC-2018-103	Regieberichten bij specifieke toewijzing	
iWJ-RFC-2018-106b	Procesbeschrijving van het doorgeven gewijzigde situatie bij cliënt	
iWJ-RFC-2018-107	Beschrijven proces doorgeven gewijzigde toewijzing	



BIJLAGE 4: Releasebeleid en overwegingen releasedatum

Op 23 januari 2018 heeft de Stuurgroep i-Sociaal Domein de Kadernotitie release iWmo/iJw 2019 vastgesteld. In zowel de Kadernotitie als in de notulen is hierbij 'Q1 2019' gehanteerd in relatie tot de implementatie van deze release, met de toevoeging 'op 1 januari, tenzij...'. Het 'implementeren in het eerste kwartaal van een jaar' is in overeenstemming met het geldende releasebeleid dat het Zorginstituut hanteert bij het beheer van de standaarden. Het hanteren van dit releasebeleid is vastgelegd in de opdracht die de VNG aan het Zorginstituut heeft verstrekt voor het beheer van de standaarden iWmo en iJw en vormt het raamwerk waarbinnen het Zorginstituut met betrokken partijen werkt aan een nieuwe release.

Het releasebeleid kent twee scenario's voor implementatie. Het eerste scenario gaat uit van inwerkingtreding van een release per 1 januari, gevolgd door een conversieperiode van 3 maanden. Het tweede scenario gaat uit van een 'big-bangscenario' per 1 april van het jaar (einde Q1), waarin alle partijen in één keer overgaan. In beide scenario's biedt dit softwareleveranciers en hun klanten de gelegenheid om de software in de lokale omgevingen te vernieuwen en zondig opnieuw in te passen in de lokale ICT-omgeving.

Het voordeel van het eerste scenario is de 'ingroei-mogelijkheid' die het veld krijgt bij de ingebruikname van een nieuwe release. Bovendien ervaart het veld direct (per 1 januari) de functionele en technische voordelen van de nieuwe release. Het voordeel van het tweede scenario is dat, indien er sprake is van grote wijzigingen in de werkwijze bij gemeenten en aanbieders, het hele land in één keer over kan op deze nieuwe werkwijze en er niet oude en nieuwe werkwijzen tegelijkertijd kunnen bestaan (hetgeen administratieve last oplevert).

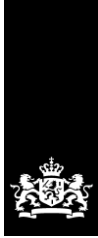
Los daarvan kunnen partijen in de keten een voorkeur uitspreken voor een ander scenario en daarmee de implementatiedatum, indien de functionele of technische implicaties van een nieuwe release daarom vragen.

De keuze voor één van deze twee scenario's wordt dan ook in belangrijke mate ingegeven door het inhoudelijke karakter van de release. Indien de wijzigingen in de werkwijze beperkt zijn (omdat er relatief weinig verandert in bijvoorbeeld de bedrijfsregels) dan ligt de keuze voor het eerste scenario voor de hand. Als daarentegen grote aanpassingen in de werkwijze worden voorzien, waarvan het belangrijk is dat iedereen in één keer overgaat, dan ligt de keuze voor het tweede scenario voor de hand.

Overigens wordt een dergelijke keuze en afweging voorgelegd en afgestemd met verschillende gremia binnen het sociaal domein (functionele en technische referentiegroepen, VNG, Ketenbureau).

Daarnaast kunnen nog andere factoren een rol spelen bij de keuze voor één van deze twee scenario's, zoals de implementatie van een nieuwe release voor de iWlz, ontwikkelingen en benodigde inzet van ketenpartijen (VNG, Inlichtingenbureau, Vecozo), nieuwe wetgeving of andere ontwikkelingen bij gemeenten en aanbieders die veel implementatieinspanning vragen. Met betrekking tot dit laatste punt zou de herindelings-golf op 1 januari 2019 (bijna 40 gemeenten zijn hierbij betrokken) een rol kunnen spelen bij de keuze voor het moment van implementatie.

Het inhoudelijke karakter van de release wordt in belangrijke mate bepaald door de



Zorginstituut Nederland

functionele en technische referentiegroepen. Zowel wat betreft inhoudelijke bijdrage als uitgesproken commitment is het van belang dat gemeenten, aanbieders en softwareleveranciers achter de voorgenomen wijzigingen staan.

Een implementatiedatum is dus de resultante van een proces waarbij vele factoren samenkomen en gewogen moeten worden en kan in ieder geval niet eerder tot stand komen nadat de referentiegroepen zijn geconsulteerd en afgestemd is met ketenpartijen (via de regierol die de VNG hierin heeft).